

Προς

Τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής
κ. Γιάννη Μανιάτη

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με αφορμή τα εγκαίνια της Διεθνούς Έκθεσης, επανερχόμαστε στα σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη, τους μηχανικούς και τον τεχνικό κόσμο, τα οποία θα ήταν χαρά μας να συζητήσουμε σε συνάντηση μαζί σας, καθώς και με τα αρμόδια στελέχη του Υπουργείου σας.

Πριν παραθέσουμε τις προτάσεις μας, θέλουμε να επιστήσουμε την προσοχή σας στο μείζον πρόβλημα για τη Θεσσαλονίκη και κατά συνέπεια για την περιοχή της οποίας αποτελεί κέντρο. Και αυτό είναι η **περιθωριοποίηση** της πόλης. Η Θεσσαλονίκη έχει χιλιόμετρα μετώπου στη θάλασσα, σημαντικό λιμάνι, επαρκείς (οδικές) συνδέσεις, έχει το μεγαλύτερο Πανεπιστήμιο της χώρας, τεράστιο μνημειακό πλούτο εντός της πόλης και στην περιφέρεια και περιβάλλεται από ενδοχώρα με ποικίλη οικονομική δραστηριότητα. Παρ' όλα αυτά, στη Θεσσαλονίκη υπάρχει περιορισμένη δραστηριότητα σε όλους τους τομείς, δεν συμβαίνουν γεγονότα και όταν συμβαίνουν παραμένουν σημειακά. Η πόλη ωθεί το υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό να αναζητήσει αλλού την αναγνώριση και διασπείρει τους επισκέπτες της στους παράκτιους τουριστικούς προορισμούς.

Αυτό που θα βοηθούσε στην επανακινητοποίηση της πόλης είναι ένα νέο σημείο/πλαίσιο/δραστηριότητα/ αναφοράς, ένα **brand name**. Η ανάδειξή του ή η δημιουργία του είναι χρέος και αρμοδιότητα της ίδιας της πόλης. Άλλωστε υπάρχουν πρωτοβουλίες και γίνονται κάποιες προσπάθειες και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλους φορείς. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ θα ξεκινήσει ένα κύκλο συνεργασιών με αυτό το στόχο, όχι για να ασκήσει κάποιο ηγετικό ρόλο αλλά ως συνδετικός ιστός μεταξύ των φορέων που είναι αρμόδιοι και δραστηριοποιούνται προς αυτή την κατεύθυνση.

Το ΥΠΕΚΑ έχει και την αρμοδιότητα και τη δυνατότητα να βοηθήσει αυτή την προσπάθεια και ζητούμε να αναλάβετε και προσωπικά τη δέσμευση για την υποστήριξή της.

Παρακάτω καταγράφονται ζητήματα τα οποία έχουν τεθεί υπόψη σας κατά τις συχνές συνεργασίες και συναντήσεις σας με το ΤΕΕ/ΤΚΜ και άλλους φορείς της Θεσσαλονίκης αλλά και με προηγούμενα έγγραφα μας.

A. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

➤ Ρυθμιστικό Σχέδιο – Οργανισμός Ρυθμιστικού.

Μας προκάλεσε έκπληξη το γεγονός ότι έγινε αβασάνιστα δεκτό το αίτημα για απόσυρση του Σχεδίου παρά την ανεπαρκή τεκμηρίωσή του.

Η ανάγκη να θεσμοθετηθεί άμεσα το νέο Ρυθμιστικό εκτός από τους προφανείς, βασίζεται και σε έναν ακόμα λόγο, που συνδέεται με το ζήτημα που θέσαμε παραπάνω. Το Ρυθμιστικό Σχέδιο έχει και το ρόλο της ενίσχυσης του συμβολισμού της Μητρόπολης, του στρατηγικού σχεδιασμού για μία ενότητα χωρίς ενιαία διοίκηση και της υποστήριξης της περιφερειακής ταυτότητας και της δυναμικής του δεύτερου μεγαλύτερου Πολεοδομικού Συγκροτήματος της χώρας.

Η υπόσχεση ότι το Ρυθμιστικό της Θεσσαλονίκης θα θεσμοθετηθεί το φθινόπωρο, σε άλλο Νομοσχέδιο, δεν είναι δυνατόν να εκπληρωθεί άμεσα η σχετική διαδικασία.

Όπως γνωρίζετε, το Τεχνικό Επιμελητήριο έχει καταθέσει τις απόψεις του, με συγκεκριμένες παρατηρήσεις κατά άρθρο, οι οποίες καταλήγουν σε συγκεκριμένες προτάσεις, έως και στις κατάλληλες διατυπώσεις. Με αυτό στο ενεργητικό μας, όταν διαφάνηκε η πρόθεση απόσυρσης του Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης, προτάθηκε να αναλάβουμε το συντονισμό σφιχτού διαλόγου, Τέλος, παράλληλα με τον σχεδιασμό, πρέπει να εξασφαλιστεί η δυνατότητα εφαρμογής, παρακολούθησης, προσαρμογής και εξειδίκευσης. Αντί να γίνουν οι βελτιωτικές κινήσεις και να θεραπευτούν οι αδυναμίες του Οργανισμού Ρυθμιστικού να ασκήσει αυτό τον ρόλο, διαλύεται ο Οργανισμός και μεταφέρονται οι αρμοδιότητές του στην Αθήνα. Αφαιρείται δηλαδή ακόμα μία δυνατότητα από την πόλη.

Το ΤΕΕ έχει απαντήσει σε ένα προς ένα τα επιχειρήματα της αιτιολογικής έκθεσης για αυτή την απόφαση, της οποίας την άρση θεωρούμε επιβεβλημένη..

➤ **Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης**

Έχει υποβληθεί κείμενο επιστημόνων κυρίως σε θέματα αρχής επί των Ά Φάσης. Βασικό σημείο είναι ότι θίγεται το σύνολο των θεμάτων που αφορούν στην Κεντρική Μακεδονία, εντέλει παρουσιάζεται ένα μενού επιλογών, όπου πρέπει να υπάρξει εξειδίκευση και ιεράρχηση (1587/4.4.2013).

➤ **Χωροταξική και Πολεοδομική Μεταρρύθμιση**

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έλαβε μέρος στη διαβούλευση με γενικές και κατ' άρθρο παρατηρήσεις (72114/03.06.2014). Επισημαίνουμε ότι ήταν απαράδεκτη η διαδικασία που ακολουθήθηκε δεδομένου ότι το Σχέδιο που παρουσιάστηκε προς ψήφιση διέφερε σημαντικά από το Σχέδιο επί του οποίου τοποθετηθήκαμε.

Παρατηρήσεις έχει καταθέσει το Τμήμα και επί του **Ειδικού Πλαισίου για τον Τουρισμό** (83027/2.8.2013)

B. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ – ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Η ενίσχυση της κατασκευής είναι διέξοδος και ταυτόχρονα αναγκαία συνθήκη εξόδου από την κρίση. Το οικονομικό προϊόν της οικοδομικής δραστηριότητας, όπως τη γνωρίζαμε μέχρι τώρα πρέπει να αναπληρωθεί και το τεχνικό δυναμικό να αξιοποιηθεί με νέους τρόπους. Παράλληλα θα βελτιωθεί το δομημένο περιβάλλον και θα ενισχυθεί η ελκυστικότητα άρα και η ανταγωνιστικότητα των Ελληνικών πόλεων. Προς αυτή την κατεύθυνση το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει προτείνει:

➤ **Αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων του Ελληνικού μοντέλου παραγωγής του χώρου:**

- Προώθηση των απαιτήσεων της βιώσιμης ανάπτυξης, στα συστήματα διαχείρισης του αστικού και εξωαστικού χώρου
- Οργάνωση του οικιστικού προγραμματισμού με βάση τις σύγχρονες πολεοδομικές κατευθύνσεις.

➤ **Αστικές Αναπλάσεις**

Δημιουργία και στη Θεσσαλονίκη ειδικού Ταμείου και προώθηση σχεδίου αστικών παρεμβάσεων σε υποβαθμισμένες περιοχές

➤ **Συντήρηση και αναβάθμιση του υπάρχοντος δομικού κεφαλαίου**

- Βελτίωση της ενεργειακής συμπεριφοράς δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων. Μείωση του ενεργειακού και γενικότερα του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Επισημαίνεται ότι οι πόροι του προγράμματος «Εξοικονομώ κατ' οίκον» εξαντλήθηκαν πολύ νωρίς για την Κεντρική Μακεδονία και το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε ζητήσει αύξησή τους

- Αντισεισμική ενίσχυση των υφιστάμενων κατασκευών, με προτεραιότητα στα κτήρια συνάθροισης κοινού. Η πρόταση του ΤΕΕ που οδήγησε στην ΕΠΑΝΤΥΚ προδιαγράφει λεπτομερώς το πλαίσιο εφαρμογής ενός τέτοιου προγράμματος.
- Υποχρεωτικός έλεγχος και συντήρηση του όλου κτιρίου.
- **Ενίσχυση της «κλασσικής» οικοδομικής δραστηριότητας με:**
 - ορθολογικό και οργανωμένο πρόγραμμα προώθησης της β' κατοικίας
 - εκτεταμένα προγράμματα ανανέωσης του πετपालαιωμένου αστικού ιστού.
- **Εκσυγχρονισμός του πλαισίου παραγωγής ιδιωτικού έργου:**
 - Θεσμοθέτηση του Μητρώου Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων και η λειτουργία του από το ΤΕΕ.
 - Διατήρηση του συστήματος ελέγχων της ποιότητας των ιδιωτικών έργων και των προϋπολογισμών τους, καθώς και του συστήματος πληρωμών
 - Σύγχρονα ηλεκτρονικά αρχεία και άμεση εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας σε όλα τα κτήρια

Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- **Διαχείριση απορριμμάτων**
 - Ολοκλήρωση των ώριμων έργων επεξεργασίας και αξιοποίησης στερεών αποβλήτων, όπως αυτά προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ.
 - Ενδυνάμωση της εφαρμογής των πρώτων σταδίων της ιεραρχίας διαχείρισης αποβλήτων, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Οδηγία 2008/99/ΕΚ και τον Ν.4042/2012, δηλαδή, πρόληψη, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση,
 - Ολοκλήρωση του σχεδιασμού των βασικών υποδομών εξυπηρέτησης (ΧΥΤ και ΣΜΑ) που προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ.

Κοινή διαπίστωση είναι πάντως ότι τα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων υλοποιούνται με πολύ αργό ρυθμό. Στην παρούσα φάση, βασική προϋπόθεση είναι η **επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ** με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ και του Ν.4042/2012 για την διαχείριση των αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες και ήδη δρομολογημένες υποδομές, σε συνδυασμό με τον επικαιροποιημένο Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων.

Το ΤΕΕ μπορεί να αναλάβει σημαντικό ρόλο ιδιαίτερα στο τμήμα της ενημέρωσης και εκπαίδευσης ομάδων του πληθυσμού, καθώς και στην δημιουργία και προώθηση δικτύου εξειδικευμένων επιστημόνων μελών του, στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, με στόχευση την προώθηση ενεργειών στην κατεύθυνση της πρόληψης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση, ενώ παράλληλα μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ως σύμβουλος της πολιτείας στον τομέα της αξιοποίησης των απορριμμάτων.

- **Επένδυση εξόρυξης χρυσού και μεταλλουργίας στη Χαλκιδική**

Η Περιφέρεια ταλανίζεται εδώ και χρόνια από τη διαμάχη που έχει ξεσπάσει σε σχέση με την επένδυση εξόρυξης χρυσού και μεταλλουργίας στη Χαλκιδική, με κύρια ευθύνη της πολιτείας, η οποία πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες για λύση του θέματος.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, θεωρεί σημαντική την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου, με απαραίτο, όμως, όρο την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και την προστασία της ανθρώπινης υγείας. Το συγκεκριμένο έργο, όπως διατυπώθηκε κατά την υποβολή παρατηρήσεων επί της ΜΠΕ της επένδυσης, στην ολοκληρωμένη του μορφή, αποτελεί ένα τεράστιο εγχείρημα για τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής, ανατρέπει τις γενικές αρχές χωροταξικού σχεδιασμού και ακυρώνει κάθε δυνατότητα παράλληλης αξιολόγησης οικονομικής δραστηριότητας.

Τέλος, χρειάζεται να ισχύσουν οι διατάξεις και να προχωρήσουν οι διαδικασίες για σοβαρό ανταποδοτικό όφελος προς το δημόσιο και την κοινωνία από κάθε εκμετάλλευση ορυκτών πόρων.

➤ **Ενεργειακή εκμετάλλευση αστικών απορριμμάτων:**

Στην Ελλάδα έχουν αναπτυχθεί ή διερευνώνται τεχνολογίες ενεργειακής αξιοποίησης ορισμένων αποβλήτων, οι οποίες, πέραν του άμεσου περιβαλλοντικού αποτελέσματος, προσφέρουν ευκαιρίες επιχειρηματικών ανοιγμάτων, αύξηση θέσεων εργασίας (5-100 ανά τεχνολογία) αλλά και έσοδα από την εμπορική εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών/καινοτομιών σε άλλες χώρες .

➤ **Γεωθερμία**

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη γεωθερμική ενέργεια, καθώς είναι πολύ λίγο αξιοποιημένη, παρόλη την ύπαρξη πολλών αξιόλογων πεδίων στην ΠΚΜ

- Αξιοποίηση των βεβαιωμένων γεωθερμικών πεδίων (επενδύσεις παραγωγής, διανομής, ελέγχου και επανέγχυσης γ/θ ρευστού)
- Ενίσχυση της έρευνας για ανίχνευση και βεβαίωση γ/θ πεδίων
- Ενίσχυση για επενδύσεις εκμετάλλευσης τμημάτων γ/θ πεδίων (όπως προκηρύσσονται από την ΑΔΜΘ)
- Ενίσχυση για εγκαταστάσεις εξοπλισμού αξιοποίησης γ/θ ενέργειας για αγροτική, βιομηχανική και αστική χρήση.

➤ **Ανάπτυξη μονάδων βιοαερίου**, για την εκμετάλλευση κτηνοτροφικών και αγροτικών υπολειμμάτων.

➤ **Ενίσχυση ελληνικής παραγωγής δομικών και άλλων υλικών στην αλυσίδα των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης**

Ακόμη

- Έξυπνα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ενέργειας – συστήματα αποθήκευσης ενέργειας
- Ενίσχυση συστημάτων εξοικονόμησης στη βιομηχανία
- Ανάπτυξη Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (Energy Service Companies-ESCO)

Κύριε Υπουργέ,

Στο πλαίσιο του ρόλου του Τμήματος ως τεχνικού συμβούλου για ζητήματα της περιοχής αρμοδιότητάς του, επαναλαμβάνουμε τη δέσμευσή μας για κάθε δυνατή συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής και υποστήριξη του έργου σας.

Με εκτίμηση

Για το ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Μάριος Μπίλλιας

Κοινοποίηση:

Γραφείο Πρωθυπουργού